

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Śliwiński

SSO Ewa Taberska

SSO Hanna Bartkowiak /spr./

Protokolant: prot. sąd. M. W.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu D. M.

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r.

sprawy **M. P. (1)**

oskarżonego z art. 288 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w P.

z dnia 27 czerwca 2014 r., sygn. akt VIII K 351/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w P. do ponownego rozpoznania.

H. B. D. E. T.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań S. w P., po rozpoznaniu na posiedzeniu dołączonego do aktu oskarżenia wniosku o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary, wydał w dniu 27 czerwca 2014 r. wyrok, pod sygn. akt VIII K 351/14, w którym uznał **oskarżonego M. P. (2)** za winnego tego, że w dniu 28 marca 2014r. w P. przy ul. (...) uszkodził górną i dolną szklaną szybę wystawową od lokalu (...) Pub w ten sposób, że dwukrotnie uderzając koszem na śmieci, spowodował ich zabicie, powodując tym samym straty o łącznej wysokości 1 060 zł na szkodę R. C.,

to jest przestępstwa z art. 288 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych z ustaleniem wysokości każdej z nich na kwotę 30 zł.

Na podstawie art. 46 § 1 kk, orzekł zaś wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz R. C. kwoty 1 060 zł.

W ostatnim punkcie wyroku, na podstawie art. 627 kpk, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 90 zł, a na podstawie art. 1 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1973 r., Nr 27, poz. 152 ze zm.) wymierzył mu opłatę w kwocie 180 zł.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości oskarżony. Zarzucił orzeczeniu obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez rozpoznanie sprawy na posiedzeniu pod jego nieobecność, mimo że był on wówczas

pozbawiony wolności w innej sprawie karnej. Podniósł ponadto, że niemożność stawiennictwa przeszkodziła mu w złożeniu wniosków o ustanowienie adwokata z urzędu oraz przeprowadzenie rozprawy. Wskazał również na podejrzenia lekarskie co do występujących u niego zaburzeń na tle psychicznym, co udokumentował dwiema kserokopiami skierowań na badania z dnia 3 lipca 2014 r., k. 47).

W oparciu o treść apelacji Sąd Okręgowy wywnioskował, że wolą oskarżonego było spowodowanie uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do rozpoznania na rozprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była zasadna i z tego powodu zasługiwała na uwzględnienie.

Przypomnieć bowiem na wstępie trzeba, że zgodnie z art. 343 § 5 kpk oskarżony ma prawo wziąć udział w posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku, o którym mowa w art. 335 kpk. To jest załączonego do aktu oskarżenia wniosku o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych w Kodeksie karnym za przypisany mu występki, bez przeprowadzenia rozprawy.

Oskarżony podniósł w swej apelacji, że nie mógł uczestniczyć w posiedzeniu w tym przedmiocie, gdyż był pozbawiony wolności w innej sprawie karnej. Sąd Okręgowy zweryfikował to oświadczenie. W oparciu o akta sprawy Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, sygn. akt III K 1107/14, ustalił, że M. P. (1) został zatrzymany przez Policję w dniu 25 czerwca 2014 r. o godzinie 23.55 (protokół zatrzymania osoby - k. 35 akt III K 1107/14; kserokopia dokumentu na k. 77). Wprawdzie w protokole tym nie oznaczono momentu zwolnienia zatrzymanego, jednakże z protokołu jego przesłuchania przez prokuratora, tj. czynności przeprowadzonej w tamtej sprawie w dniu 27 czerwca 2014 r., wynika, że czynność ta trwała od godz. 9.38 do godz. 10.10 (protokół przesłuchania - k. 49v akt III K 1107/14; kserokopia dokumentu na k. 79).

P. w przedmiocie rozpoznania wniosku załączonego do aktu oskarżenia zostało wyznaczone w sprawie niniejszej na dzień 27 czerwca 2014, na godz. 9.20 (por. zarządzenie z 9 maja 2014 r., k. 34). Jak wynika z protokołu tej czynności sądowej, w tym też terminie posiedzenie się odbyło. W jego trakcie Sąd niższej instancji stwierdził, że oskarżony został prawidłowo o nim zawiadomiony, a następnie – uznawszy, że nie ma ku temu przeszkód – uwzględnił wniosek i wydał wyrok skazujący (por. protokół posiedzenia, k. 41). Posiedzenie zakończyło się o godz. 9.25.

Sąd odwoławczy odnosząc się do poniesionej w apelacji kwestii procesowej uznał, że jakkolwiek oskarżony nie poinformował Sądu Rejonowego, iż został pozbawiony wolności, to nie można przyjąć, iż w sposób zawiniony nie wypełnił swojego obowiązku usprawiedliwienia niestawiennictwa. W tym konkretnym przypadku niestawiennictwo to nie było bowiem wynikiem swobodnego wyrazu jego woli. Stanąć zaś trzeba na stanowisku, że na sądzie procedującym w sprawie spoczywa obowiązek stworzenia podsądnemu takich warunków by jego decyzja co do udziału w posiedzeniu na wyznaczonym terminie była wyłącznie wyrazem jego własnej, nieskrępowanej woli.

Ustaliwszy powyższe, Sąd II instancji stwierdził, że doszło do naruszenia prawa oskarżonego M. P. (1) do obrony (art. 6 kpk). Na skutek niezawinionej przez siebie okoliczności nie mógł on stawić się na posiedzeniu Sądu Rejonowego, a w konsekwencji nie mógł zaprezentować temu organowi swego stanowiska co do tego czy jest nadal zainteresowany koncyliacyjnym zakończeniem sprawy, to jest bez przeprowadzania w niej rozprawy.

Podsumowując, Sąd Okręgowy uznał, że wskazane powyżej uchybienie, stanowiące względną przyczynę odwoławczą, obligowało Sąd Okręgowy – zgodnie z treścią art. 438 pkt 2 kpk – do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Nie można bowiem wykluczyć, że mogło ono mieć wpływ na treść pierwszoinstancyjnego orzeczenia.

Odnośnie zaś innych kwestii podnoszonych w apelacji Sąd Okręgowy, korzystając z regulacji prawnej wprowadzonej przez art. 436 kpk, stwierdził, że z racji omówionego wyżej uchybienia procesowego, pełne ustosunkowanie się do twierdzeń apelującego byłoby przedwczesne. Wnioski o wyznaczenie dla niego obrońcy z urzędu oraz przeprowadzenie

rozprawy, będą przedmiotem rozpoznania na dalszym etapie postępowania. Sąd I instancji oceni też czy przedłożone przez oskarżonego dokumenty lekarskie (notabene wystawione już po wydaniu zaskarżonego wyroku) wzbudzają wątpliwości co do stanu psychicznego oskarżonego w czasie zarzucanego mu czynu oraz czy mają znaczenie w toczącym się procesie (możliwość udziału oskarżonego w postępowaniu sądowym). Nadmienić jednak trzeba, że oskarżony winien okazać Sądowi oryginały tych pism, a także, należałoby oczekiwać uaktualnienia informacji w zakresie ewentualnych zaburzeń psychicznych M. P. w związku z upływem ponad pięciu miesięcy od momentu wystawienia skierowań na badania EEG oraz w poradni psychologicznej.

Konsekwencją uchylenia zaskarżonego wyroku było przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w P. do ponownego rozpoznania.

Nie przesądzając w tym momencie kwestii winy M. P. (1), Sąd II instancji wskazuje, że Sąd niższego rzędu jest zobowiązany umożliwić oskarżonemu uczestnictwo w czynnościach sądowych (posiedzenie, rozprawa). Nadto, winien ocenić na podstawie zgromadzonych dowodów, czy zachodzą podstawy do zasięgnięcia opinii biegłych psychiatrów (art. 202 § 1 i 5 kpk), czy też przeciwnie, nie ma uzasadnionych wątpliwości co do poczytalności podsądnego. Rozpoznaniu podlegać też będzie zgłoszony wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu, a także Sąd Rejonowy w miarę możliwości uaktualni stanowisko oskarżonego w przedmiocie wniosku, o którym mowa w art. 335 kpk. Następnie, stosownie do sytuacji, która się ukształtuje, zbada sprawę merytorycznie.

H. BartkowiakDariusz ŚliwińskiEwa T.